

22. szám.
Május 30-án 1863.

Megjelenik minden szombatnapon egy íven sokféle képpel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra jan.—jul. 3 frt., és három óra
jan.—mart. 1 frt. 50 kr. — Előfizethetni minden póstahivatalnál és könyvárúsnál. —
Kiadó hivatal: Pest, egyetem-utca 4-ik szám.

XIII. kötet.

UGYAN NAGY DOLGOK.

Mi az, a mit mentül jobban megtaposnak,
Annál jobban emelkedik fel magosnak?
S még ha forró tűzbe lángba vetik,
Onnan is magasra emelkedik?
Ez a magyar, ez a magyar . . .
. . . A bizony, a *magyar kenyér!*

Mi az, a mit bárha mingyárt porrá törnek,
Ösvalódi erejében ugy sem tör meg?
Söt ha bárki megrágni akarja;
Azt hatalmasan ő visszamarja?
Ez a magyar, ez a magyar . . .
. . . A bizony csak a *magyar bors!*

Mi az, a hol minden kapu tárva nyitva
Éjjel nappal s a bejárás sincsen tiltva,
A hol csak ugy fogják a vendéget,
Pedig nem viselnek korcsmaczéget?
Az a magyar, az a magyar . . .
. . . A bizony a *magyar-utca.*

Hát az mi, ki juliustól fogva ismét
Követendi azt a dicsőített ösvényt,
A melyben járt egykor Magyarország,
A mig nem kellett neki orvosság?
Ez a magyar, ez a magyar . . .
. . . A bizony a *Magyar Sajtó.*

K—s M—n.

TALLÉROSSY ZEBULON LEVELEI MINDENVÁRÓ ÁDÁMHOZ.

Tekintedezs baratom uram!

Panaszkodasom vagyok bizonyos magasok elen, a kiket senki el nem írheti.

Nagy panaszkodasom vagyok annak miata, hogy némely részeit birodalomnak minden jokal protegalnak, masokat pediglen mindenkípen kikerülnek.

Ezen magas urak a „felhök,” a kik provincialis patriotismusból mindig csak a Duna melíkit öntözgetnek, szegin Tisza vidékit pedig tartanak alando contumatiaban.

Ajanlok kedves baratom uramnak olvasgasa meg „Hon“ ujsagban vezírczikeket, a mik

megtanítanak, hogyan lehetne felhököt kínszeríteni, hogy esenek?

Ha az egész nemzet akarja, lehetetlen, hogy felhök ne engedjenek.

Azt mondanak: ne szabalyozunk Tisza vizit, akkor viz it marad, lesz belüle felhö, lesz kinek esnyi.

Masik azt mondja; gyün felhö elíg, de nem al meg; eleibe kel íptenyi hegyet, a ki elfogja.

No csak ugy ne jarjunk, mint egy atyankfia megjarta, ki adíg kínszerítete le felhübül esöt, a míg kapta belüle hatara menyküt.

Alazatos szolgálja

Tallerosy Zebulon.

SZABAD SZÍV ÉS SZABAD DAL!

Mikor az ember fia sentimentalis lélekállapotba ringatja magát, nem tehet jobbat, mint ha a kies, regényes, gyepes, árnyas, üde, ákáczzamatu Margitszigetre megy, hol szent romok régibb, szebb napokra emlékeztetik; a királyi szüz lábnyomában fakadó lilium a magasztos önmegtágadás erényét juttatja eszébe, s elandalodhatik messze messze multba, ábrándozhatik hasonló szebb jövőről, míg — a sörös kancsók összekocczanása föl nem ébreszti merengéséből.

A szabad szív és szabad dal uniót hoz létre a költök eme csalogány fészkeben a magyar és német nóta között, és frigyre lépteti a sört a borral de ugy, hogy kétségbevonhatlanul az előbbié legyen az előny.

Mult vasárnap engem is megszállt az ábrándozás, mely nem szükséges ugyan, mint a falat kenyér, de azért ér legalább is annyit, mint egy ananász ér annak a ki szereti, és a Margitszigetre indultam, hogy elmerengjek a dicső multon, és — — ábrándozzam jobb jövőn.

Örvendtem előre a csendes magánynak,

melyet csak a fülemüle bús panasza s a pacsirta imádkozó dala szakaszt meg.

Elmentem a pesti partra, honnét a gőzösök indulnak; borzasztó látvány terült el szemeim előtt; egy hajó és hat annyi ember, mint ráfért. Ez a tömeg szomorú kilátást nyújtott nekem az ohajtott magányra.

Tudok vívni, karót mászni, boxirozni; mind ezt igénybe kellett vennem, hogy a hajóra juthassak; így is három oldalbordám gyöngébb faju behorpadásába és csizmám felső bőrének lekopásába került a hajóra jutás; itt körültekintettem volna, de hát nem lehetett; a heringek, mikor hordóba rakják őket, kényelmes támlányokban üldögélnek ahoz képest, a milyen volt a kéjkirándulók siralmas állapota. Egy pár hazámfia olyan salto mortalékat tett a Dunába, mint a Renz circusbéli lovar urak és lovarnök, csak hogy a hajóra jusson; ez a manevre nagyban hasonlított azon tóparti jelenetekhez, midőn a kecskebékák sorban a vízbe ugrálnak.

Mikorra a szigetre értünk, megértettem, hogyan lehetséges, hogy azok a szegény afrikai

szerecsenek meg nem hálnak, míg egyik ten-
geröbölből a másikba átszállítják őket.

Hanem aztán volt legalább kárpótlás ennyi
szenvedésért.

A szabad szív és szabad dal uniója bámu-
latos ügyességet fejtett ki a sörivásban; ez
okozhatta, hogy a 3¹/₂ órára hirdetett kezdet
esti 6 órára elnapoltatott.

A forróság oly nagy vala, hogy delnőink
ruházatáról a zsinórzatot mind leolvasztotta; a
szél meg oly erősen fujt, hogy uraink magyar
nadrágját mind bő franczia bugyogóvá fujta
föl. Egy falusi együgyü atyafi nem értvén meg
a dolgok mivoltát, roppantul csudálkozott,
hogy a pesti vászoncelédek olyan későn kel-
nek fel, hogy öltözködésre sem marad idejük,
hanem csak ugy pöre ingben járnak ki a sza-
badba. Nem tudja a jámbor, hogy a reclame-ok
idejét éljük s ez azt kívánja, hogy *minél többet*
mutassunk.

A Kölcsey-hymnust a dalnokok nem nagyon
szabatosan, de e helyett igen gyenge hangon
énekelték; az egész közönség levett kalappal
hallgatta, csupán a dalnokok tartották fön
övüket, mi nem más okból történt, mint azért,
hogy a kalapkarima a hangot magasba szállni
ne engedje s ezzel a hatást ne gyöngitse.

A *Waldlied*, a *Frommer Wandersmann*, a
kleiner Rekrut és a *Familienpolka*, az *Abschieds-*
tafel meg a *Beim sanften Sternenscheine* végre
a *Frisch ganze Compagnie* különösen jól sike-
rültek, sokkal jobban mint a *Kaka* tövén költ
a rucza sat. Egészben négy magyar és hat né-
met nótát hallottunk; az utóbbiak egyike meg-
győzött, hogy a polkát nemcsak táncolni,
hanem énekelni is lehet.

Ételről különösen jól gondoskodtak a sza-
bad szív és szabad dal bajnokai; a ki egy órán
keresztül két könyökének minden tehetségével
legalább is annyi erőt kifejtett, mennyi egy öl
fa fölívágására elég lenne, kapott egy pár nem
jó krajezáros virslit vagy néhány szelet nem jó
szalámit.

Hogy az élvezet teljéből semmi se hiányoz-
zék, egy kis záporosó permetezett a földél alá
nem juthatá nagy közönségre; az abroszok

egy percz alatt az ázni nem akaró fejek tetejére
vándoroltak; itt ott egy szerény selyemruha
volt e szolgálatot megtenni kénytelen s ekkor
előtűnedeztek az angol krinolin hiányai; egy
fiatal barátunk fiatal barátnője elfeledte, hogy
esernyővé qualificált rokolyája nem fűdi többé
az asztal alatti rejtélyeket s olyan *con amore*
klavirozott fiatal barátunk csizmáján apró lá-
bacskájával, mintha senki sem láthatná.

Eső megszüntével, felhők távoztával, újra
járt a polkatáncz és polkanóta csaknem kivilá-
gos kiviradtig.

Az a falusi atyafi, ki delnőinkről azt álli-
totta, hogy nem értek rá felöltözködni, még
kettőt nem tudott megérteni.

Egyik: hogy miért az unio a különben
nagyon derék német szabadságköltőtől vette
kölcson jelvényét, holott magyar dalnok is
van, ki a szabad szívet és szabad dalt meg-
énekelte.

A másik, ha már 6000 embert meghívtak
mulatságra, és elég hajót nem kaptak a
szállításra, mért hidat nem építettek a pesti
partról a szigetre, melyen a tömeg átkelhetett
volna.

Én legrosszabbul jártam.

Ábrándozni mentem sörös kancsók közé;
a magányt kerestem embertömeg közepében.

Elbujtam Margit kolostora romjai közé, ott
legalább nem háborgatja prózai hang szent
merengésemet.

Csendes vala minden; a hold ezüst sugára
halványan tört meg a rezgő bokrok lomboza-
tán s az ezeréves szürke falak közöl mintha
szellemhangok susogták volna: Itt megnyu-
godhatol halandó, ide csak a jók vonulnak a
világ zaja elöl.

A susogás hallhatóbbá vált. A mögöttem
álló falrepedésen át női hang ütötte meg fülem.

— Csókolj meg kedvesem — mondá —
aztán menjünk, mert keresni talál férjem!

Még itt is — gondolám és sietve elhagy-
tam a helyet azon meggyőződéssel, hogy már
nincs hely a földön, hol *con amore* ábrándozni
lehesen.

Gyárfás.

Egy magyar hirlapnak 8 év alatti szerkesztői arckép gyűjteménye.

A még következők számára üres lapok hagyatvák.

Az új hétféjű sárkány.

Minden levágott feje helyett hét új feje nő ki.

DEÁK FERENCZ ÉS A FALUSI PUBLICISTA.

Feljött vidékről a Nyir oráculuma Pestre, *szétrugni* az országgyűlés között, a hogy mondá. Jurátus korában volt itt legutolszor s akkor ismert még minden embert, a ki csak Pesten lakik. Olyan ez neki, mintha itthon volna.

Itt mingyárt összeakadt egy pár ismerőssel, a kikkel együtt tette le a censurat — a Privorszknál, egyik tán prokátor, a másik valami ujságíró, azokat gallérához varrta s nyakába ölté a világot, kérdezősködve tőlük özönviz előtti ismerősök felől.

Egyszer szemközt találkoznak három tisztelt hazafival; kik közül az egyik a Budapesti szemle szerkesztője, a másik az akadémia jelenlegi titkára, a harmadik pedig egy piros arcú, ernyős szemöldökű férfi, a kit a másik kettő középre fogott.

Persze mingyárt utjokat állta, persze ismerős volt valamennyivel; persze tegezték egymást; persze hogy Szalaytól azt kérdezte, hogy mikor jött haza Németországból? Csengerytől meg azt, hogy szerkeszti-e még a Pesti Hírlapot?

Hanem legjobban megveregette a vállát annak a harmadik, piros arcú öreg urnak*).

— Hát hogy vagy? élsz még?
— A hogy látod.
— Hát a vidám compánia meg van még?
— Nagyon valószínű, hogy meg van.
— Tudsz-e még olyan sok jó tréfát, mint hajdan?

— Talán tudok.
— No majd estére együtt mulassunk.
— A bizony jó lesz.

Azzal elváltak és mentek jobbra balra.

Elválás után a nyiri celebritás nagy indignációval szól kísérőihez; hogy ez mégis megfoghatatlan, hogy két ilyen tudós, komoly hazafi, mint Cs. és Sz. hogy tud így karöltve járni egy ilyen bonvivant-al?

— Miféle bonvivant-al? kérdék azok elámulva.

— Hát mint ez a N. . . Leo. Csak ismerem tán.

— Te, szerencsétlen! Hisz ez Deák Ferencz volt!

Utezu megfordult erre a nyiri pajkos, nyargalt a postára, helyet váltott, s úgy hazament, hogy sohse lássa többet senki.

K—s M—n.

*) Apprehensio ne legyen az „öreg“ epithetonért. Tudni kell az illetőnek, hogy őt az egész országban mindenütt így czimezik „az öreg.“ *Czim* ez már, nem *életkor*.
K. M.

KÉTFÉLE HIRLAPI TUDÓSÍTÁS

egy és ugyanazon esetről.

Pesti Napló. Kebelháborító esemény! Négy gaz zsvány magát Deák Ferenczet is megmerte rabolni s fegyveres kézzel veszélyezteté mindnyájunkra nézve oly drága életét. Ez esetet mint a végromlottóság legalsó fokát jegyezzük fel, legmélyebb indignatióink közepezt.

Augsburger Allgemeine. Váratlan politikai fordulat! Egy kicsiny de tekintélyes magyar párt, emancipálva magát a tekintélyek átkos hatalma alól; Deák Ferencz ellen tettelegesen demonstrálva megmutatá, hogy nézeteibe nem egyezik. Ez esetet, mint nevezetes forduló pontot jegyezzük fel, a józanabb felfogás példányaképen.

KAKAS MÁRTON EMLÉKLAPJAIBÓL.

Kedves Majster ur!

Nem csak azért nyílnak e pillanatban ajkaim az ön méltó dícséretére, a mivelhogy ön az Üstökösnek saját készítményü csizmáira oly takaros-ügyes foltokat teremt, hogy azokat akár a legnóbelebb mágnási soiréeban még csak észrevenni is merő handabandáskodás volna; egyszóval, nem csupán dícsősége lebeg e pillanatban szemeim előtt: de ime ön már harmad éve a legnagyobb áldozatkészséggel lát el engem az öltözetek azon nagyrebecsült nevével, melyre én, ha akadémikus, vagy — a mi talán egyre megy — a Bábel tornya építésénél pallér lettem volna, bizonyára szebb hangzású nevet találtam volna fel, mint azt, hogy: csizma. Igen uram, ön valódi áldozattal cselekszi mindezeket; áldozattal mondom, mert nem önthették ki a régi áldozó görögök italuknak legbecesebb részét oly potomba, mint ön készíti, illetőleg készíti az én csizmáimat. És valóban, ennyi szivességet lehetetlen legalább is őszinteséggel meg nem köszönnöm.

Hallgasson rám. Uram! A magyar aristokratáknak van egy tetemes része, mely mágnási előjogait még azon időből származtatja le, midőn a Babel tornya archivumainknak mai napig féltve őrzött titkai szerint — a föld és a föld felettiek, nem bánom például a hold közt a legkényelmesebb összeköttetési pontot képezte. No már hogy én ezek sorába tartozom, azt ön bennem a minden időben uralkodó divatok, jelesen most renaissance szellemű nadrágaim után felteszem, hogy jókor felismerte, de tudnia kell azt is, hogy a föld még ez időben, t. i. a Bábel tornya építése előtt, nélkülözte ama méltó büszkeséget, az aristokrátiát tudniillik, melynek egyedüli, de kizárólagos birtoka a holdban, illetőleg maga a hold volt. Feléledvén azonban őseinkben azon mai napig dívó kétéleti szellem, mely például — exemplum odiosum — különösen a békákat jellemzi, lassanként a földön is donatiókat eszközöltek ki maguk számára, hova anélkül, hogy a holdban öröklött javaik tulajdonáról lemondtak volna, jobbágyaikat is szálanként áttelepítették, aminthogy a földön azelőtt jobbágyokat nem is ismertek. Nevezetesen az én valamelyik ősem bizonyos peres adományt nyert; de nem lévén képes a háramlást bizonyítani, meghalt anélkül, hogy utódaira egyebet hagyott volna — a holdban primaeva occupatio útján szerzett javainál. Gondolom, már a fia, vagy unokája indítványba tette az ősi jogokba való visszatérést azok előtt, kiket hasonló sors ért; azonban a Bábel tornya időközben ledült és mi lennt maradtunk a nélkül, hogy mai napig el nem játszott jogain-

kat érvényesíthettük volna. Mindazáltal nyugodtan akasztottuk reményünk horgonyát az e részben minden másod- és harmad- szülött lordfi részéről különösen érdekllett angol tudományba, nem lévén attól okunk tartani, hogy a néptelenül maradt holdban valaki ősi jogainkat akár elévítene, akár erőszakkal elfoglalná.

Elképzelheti kedves majster ur, mennyire elszörnyűködtem én annak hallatára, hogy valamely híres chinai, gondolom Hopkingnek híják, arra a fölfedezésre jött, hogy nem tudom melyik csillagot ép oly civilizált publikum lakja, mint nem bánom akár Novaja zemlyát. Tudja majster ur, az még nem volna nagy baj, ha épen csak ezen a csillagon laknának azok az izék; ámbár hiteles okmányokból tudnám kimutatni, hogy valamelyik anyai ősom után itt is szép örökségnek nézek elébe vagy utána — mert az itt a böles Hopking tanítása szerint egyre megy; — de sokkal nagyobb szeget üt a fejembe azon második következtetés, melyet nem az a böles, hanem már mint én magam teszek, hogy t. i. ez esetben lehetetlen a holdat is ép ugy megnépesedettnek tartani, mint azt a csillagot, a melyről ugyan csak hitelesen tudom, hogy lakói a mi segítségünkkel szépen mind a másvilágra vándoroltak. Ha legalább csak az ne volna bizonyos, hogy ott a mi parlagon heverni vélt földjeinken a — civilizatio uralkodik, mert akkor vége, vége azon reménységünknek, hogy javaink sértetlenül, vagy épen tulajdonosokul fogvának bevárni bennünket.

Azonban vigasztalódjunk. Hopking ur szerént a másvilági civilizáltak, ámbár különben igen elegans festett házakat építenek, mégis a föld alatt, vagy, a mi természetesebb, a piacszobákban laknak, a mi arra mutat, hogy tudatával látszanak birni a mi jogainknak. Hozzá járul még azon körülmény is — melyről szintén tanuskodnak okmányaink — hogy költözködő ősom egy igen jó barátjának valamely igen hűséges jobbágya az említett toronybeli katastrophá alkalmával elveszett, hihetőleg feleségstül oda fel rekedt. Még egyszer mondom tehát, vigasztalódjunk és reméljünk. . .

Azonban én már meguntam a várakozást; — de másrésről saját tapasztalásomból ismervén kedves majster ur várakozó türelmét, egyuttal pedig hálaamat akarván leróni, ezennel lemondok részére mindazon jogaimról, a melyek engem a holdban illetnek — a Hopkingféle csillagban öröklött jogaimat szabóm számára tartván fel.

Teljes jó indulattal

tisztelője
F. Földnélküly János.

Ama bizonyos eszmadia és felesége kérdései és feleletei.

Oraculum. A kinek egyszer a kása megégetté a száját, az — máskor inkább pecconyét egyék, ne kását.

— Milyen nagy volt pünkösdi hetfőjén a népsokaság a Széchenyi-hegyen, azt a statistikuskok ne abból ítélik meg, hogy mennyi sör és kolbász elfogyott odakinn, hanem abból, hogy a sok csemege áruló közt még egy repülő könyvtáros is volt, a ki verses könyvecskéket árult egy asztalon; és még az is üres ládával tért vissza. Már most ebből calculálhat, a ki tudja, hogy hány ezer embernek kell addig egy halom vers mellett elmenni, a míg egy megakad benne s pénzt ad érte, kivált a zöldben!

— (Magyarázza már meg kend, mi az a nagy különbség az északi németek, meg a déli németek között? Én azt gondoltam hogy a német csak német.) Hát az a differentia, hogy a hol a déli németek azt mondják, hogy „mich“ ott a poroszok azt mondják, hogy „mir“, s a hol a déli németek „mir“-t mondanak, ott a porosz „mich.“ (Hát ez is csak olyan különbség, mint mikor a debreczeniek azzal csufolták a kecskemétiakat, hogy azok „Kelemen“ helyett is azt mondják, hogy „Kölömön“, ezek meg amazokra azt fogják, hogy a „csötörtök“-öt is „cserterteknek“ ejtik.)

Egy angol utazó naplójából.

„Nem lehet képzelnél élvezetesebb utazást, mint a Tiszán gőzhajóval. Az ember megérkezik délben Tisza-Dobra, ott kiszáll a partra s elindul vadászni; a hajó odább megy a maga dolgára. Estig az ember elvadászgat, kácsákat és ludakat lödözve rakásra, estére a hajó, mely ezalatt folyvást haladt előre „a

Tiszával együtt“ visszakanyarodik a kényelmesen vadászgató utazóhoz s ismét fölveszi. És így félnapot tölt az ember vadászva, mialatt a hajó folyvást halad előre, anélkül, hogy az utas lemaradna róla. Ez igen szép természeti tünemény.

Kupecz-bírálat.

— No láttad-e a szürkét? kérdi az egyik kupecz a másiktól, ki az istálóból jött ki. Azt hitte, ott nem fogja észrevenni, hogy a ló vak.

— Én láttam a szürkét, — de bezzeg nem láttott engem a szürke.

Vadász mese.

— Halljátok-e, egyszer hajtattam az agarammal egy nyulat, a melyiknek nyolcz lába volt, négy a hasán, négy a hátán. Semmiképen sem lehetett elfogatnom, mert a mint az egyik négy lába elfáradt, hirtelen a másik négyre pattant s úgy szaladt tovább. Én magam láttam!

Kiáltó szükség.

A napokban ismét egy öt hónapos szerkesztőt találtak kitéve az uteza sarkán, kit szivtelen szülők elhagytak. A csecsemő nyakába czédula volt akasztva, melyre az volt írva, hogy még meg sincs keresztelve. — Lelenczházat minél előbb!

Uj gazdálkodás.

Az idei nagy szárazság alkalmával egy alföldi gazda így adta elő uj gazdálkodását :

„A halászom, a kinek a halastótul kellene fizetni, az most tehénpásztor lett, a ki a tó fenekén megmaradt füvecskén teheneim maradékát őrizgeti.“

„A molnárom, a kinek a malmotól kellene fizetni, az most téglavető lett, a ki a folyam medréből igen szép vályogokat szakaszt.“

„A juhászom pedig, a kinek sajtot kellene most készíteni, mészáros lett, a ki a birkáim husát méri ki, — már a melyiken még van hús.“